

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

731

Vragen van de leden **Fritsma** en **Wilders** (beiden PVV) aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over een rapport waarin staat dat moskeeën de samenleving geld opleveren. (Ingezonden 27 maart 2009)

1
Deelt u de mening dat de berekening dat moskeeën de staat 150 miljoen euro opleveren misleidend broddelwerk is, nu bijvoorbeeld zelfs het werk van imams als waardevol wordt bestempeld en in «opbrengsten» wordt uitgedrukt?¹ Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom?

2
Kunt u garanderen dat u de inhoud van het rapport waarin deze onzin staat nooit zal gebruiken en dat ook gemeenten er niet mee aan de haal gaan om subsidies aan moskeeën te rechtvaardigen?

3
Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat met het rapport wordt beoogd om de publieke opinie te beïnvloeden?² Zo nee, waarom niet?

4
Deelt u de mening dat het eerlijk is om naast de (gestelde) opbrengsten ook een overzicht te geven van de kosten van immigratie van moslims? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom?

5
Wat zijn de kosten van immigratie van moslims voor de Nederlandse samenleving, inclusief extra druk op uitkeringen, veiligheid, onderwijs, huisvesting etc., en hoe verhouden deze zich tot de baten?

¹ Stichting Oikos, rapport «Moskeeën gewaardeerd: Een onderzoek naar het maatschappelijk rendement van moskeeën in Nederland».

² Hierbij wordt verwezen naar de volgende zin uit het rapport: «De uitkomsten van deze studie zijn relevant in het kader van de – soms felle – maatschappelijke en politieke discussies over de rol van moskeeën in het maatschappelijke middenveld en van de debatten over de mogelijkheid en wenselijkheid dat de overheid bepaalde sociaal-culturele en educatieve activiteiten van moskeeorganisaties faciliteert».

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Laan** (Wonen, Wijken en Integratie), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 23 november 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 600

1
Nee, ik deel uw mening niet. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft onderzoek laten doen naar het maatschappelijke rendement van moskeeën. Vanuit de moskeegemeenschappen worden ook

maatschappelijke activiteiten ontplooid. Deze activiteiten (bijvoorbeeld educatieve activiteiten als huiswerkbegeleiding en taallessen en opvoedcursussen) zijn door de onderzoekers vertaald in geld. Hiertoe hebben de onderzoekers zestien moskeeën onderzocht die op basis van verscheidenheid van etnische achtergronden, denominatie, verschijningsvormen en geografische ligging zijn gekozen. Voorts wil ik erop wijzen dat er slechts sprake is van een maatschappelijk rendement als ergens in de rest van de samenleving het betreffende werk in het reguliere takenpakket van een instantie of organisatie is opgenomen. Ik realiseer me echter wel dat er methodische beperkingen aan het onderzoek zijn verbonden als het gaat om de exacte besparing voor de samenleving.

2
Nee. Op zichzelf is het waardevol om inzicht te hebben in de maatschappelijke bijdrage van religieuze instellingen in de samenleving. Het is aan gemeenten om te bepalen aan welke organisaties zij subsidie verlenen.

3
Dit onderzoek is bedoeld om inzicht te geven in maatschappelijke activiteiten die vanuit moskeeën worden ondernomen. Eerder heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het

maatschappelijke rendement van andere religieuze organisaties laten onderzoeken (Protestantse wijkgemeenten en Migrantenkerken). Door in dit onderzoek dezelfde methodiek te gebruiken kan het maatschappelijk rendement van verschillende kerkgenootschappen worden vergeleken. Door dit onderzoek uit te voeren onder moskeeën, kan een completer beeld geschetst worden van hetgeen levensbeschouwelijk groepen bijdragen aan de Nederlandse samenleving. De bepaling van het maatschappelijke rendement is hiertoe één van de mogelijkheden.

4 en 5

Voor mijn standpunt over de kosten van immigratie verwijs ik naar de beantwoording van de Kamervragen over de kosten van (niet-westerse) allochtonen (Ingezonden 17 juli 2009, 2008–2009, nr. 3692).